

ਖੁਲਾਸਾ ਖੁਤਬਾ ਜੁਮਆ 23.10.2020

ਵੱਲੋਂ : ਨਜ਼ਾਰਤ ਨਸ਼ਰੋ ਇਸ਼ਾਅਤ ਕਾਦੀਆਂ

ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਮਰਤਬਾ ਰਖੱਣ ਵਾਲੇ ਬਦਰੀ ਸਹਾਬੀ ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦੇ ਮਰਤਬੇ, ਸਥਾਨ ਤੇ ਸਦਗੁਣਾ ਦਾ ਇਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜ਼ਿਕਰ

ਸਯੱਦਨਾ ਹਜ਼ਰਤ ਅਮੀਰੁਲ ਮੋਮਿਨੀਨ ਖਲੀਫ਼ਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਖਾਮਿਸ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਬਿਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਦੇ ਜੁਮਏ ਦੇ ਖੁਤਬੇ ਦਾ ਸਾਰ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ 23 ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਈ. ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਮੁਬਾਰਕ, ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ (ਬਰਤਾਨੀਆ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ -
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ - الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ - إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ -
إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ - صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ -

ਤਸੱਹੁਦ, ਤਉਜ਼ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਦੀ ਤਲਾਵਤ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ਰ ਅਨਵਰ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਬਿ ਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ : ਅੱਜ ਜਿਹੜੇ ਸਹਾਬੀ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਵਰਨਣ ਕਰਾਂਗਾਂ ਉਹਨਾ ਦਾ ਨਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਜਬਲ ਬਿਨ ਉਮਰੋ ਸੀ । ਆਪ ਅਤਿਅੰਤ ਰਿੱਦੇ, ਸੁੰਦਰ ਮੁਖੜੇ ਵਾਲੇ, ਰਮਕਦੇ ਦੰਦਾ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸੁਰਮਈ ਅਖੌਂ ਵਾਲੇ ਸਨ । ਆਪ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਦੇ ਨੌਜੁਆਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸੋਹਣੇ ਗਭਰੂ ਤੇ ਦਿਆਲੂ ਸਨ । ਅਬੂ ਨਈਮ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਅੰਸਾਰ ਦੇ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿਆਲਤਾ, ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਨਿਮਰਤਾ ਤੇ ਉਦਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਚੰਗੇ ਸਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਬੈਅਤੇ ਉਕਬਾ ਸਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਤੱਰ ਅੰਸਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਕੁਬੂਲ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਆਪ ਦੀ ਉਮਰ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਸੀ । ਆਪ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਬਦਰ, ਉਹਦ ਤੇ ਖੰਦਕ ਸਰੇ ਸਾਰੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ । ਆਪ ਬਦਰ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਜੱਦ ਆਪ ਦੀ ਉਮਰ ਵੀਹ ਜਾਂ ਇੱਕੀ ਸਾਲ ਸੀ । ਇਸਲਾਮ ਕੁਬੂਲ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਨੇ ਬਨੂ ਸਲਮਾ ਦੇ ਨੌਜੁਆਨਾ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਬਨੂ ਸਲਮਾ ਦੇ ਬੁੱਤ ਤੋੜੇ ਸਨ ।

ਮੱਕੇ ਦੀ ਫ਼ਤਹ ਦੇ ਬਾਦ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਹੁਨੈਨ ਵੱਲ ਗਏ ਤਾਂ ਆਪਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਮੱਕੇ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੱਕੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੀਨ ਸਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਕੁਰਆਨ ਪੜ੍ਹਾਉਣ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਤਬੂਕ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਭਰਪੂਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ । ਕਤਾਦਹ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੇ ਜਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਜਮਾ ਕੀਤਾ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅੰਸਾਰ ਹਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ, ਹਜ਼ਰਤ ਉਬੀ ਬਿਨ ਕਾਅਬ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ, ਹਜ਼ਰਤ ਜੈਦ ਬਿਨ ਸਾਬਤ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਜੈਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬਦੁਲੱਹ ਬਿਨ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਤੋਂ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੂੰ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਰਆਨ ਸਿੱਖੇ,

ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਬਨੇ ਮਸੂਦਿ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ, ਅਬੂ ਹੁਜ਼ੈਫਾ ਦੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਸਾਲਮ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ, ਉਬੀ ਬਿਨ ਕਾਅਬ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਅਤੇ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਹਨ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਬਿਨ ਮਾਲਕ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਤੋਂ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਮੇਰੀ ਉਮੱਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਲਾਲ ਤੇ ਹਰਾਮ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਹਨ।

ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਮਆਜ਼ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜਕੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਹੇ ਮਆਜ਼ ਮੈਂ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਮੇਰੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਆਪ’ਤੇ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ । ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਹੇ, ਮਆਜ਼ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਕੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਂ ਨਮਾਜ਼ ਦੇ ਬਾਦ ਇਹ ਸਿਮਰਣ ਕਰਨਾ, (اللَّهُمَّ اَعِنِّي) (عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ) ‘ਅਲੱਹੁਮੱ ਆਇੱਨੀ ਅਲਾ ਜ਼ਿਕਰਿਕਾ ਵ ਸ਼ੁਕਰਿਕਾ ਵ ਹੁਸਨਿ ਇਬਾਦਾਤਿਕਾ’ ਕਿ ਹੇ ਮੇਰੇ ਅਲੱਹ ! ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਫ਼ਰਮਾ ਆਪਣੇ ਸਿਮਰਣ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਕਰਾਣੇ ਲਈ ਤੇ ਆਪਣੀ ਇਬਾਦਤ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਲਈ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਤੋਂ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ, ਕੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਵਰਗ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਨਾ ਦੱਸਾਂ, ਤਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ (لا حول ولا قوة الا بالله) ‘ਲਾ ਹੌਲਾ ਵਲਾ ਕੁਵੱਤਾ ਇਲੱ ਬਿਲੱਹਿ’ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਕਰੋ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਤੋਂ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾ ਨੇ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਤੋਂ ਅਫ਼ਜ਼ਲ (ਚੰਗੇ) ਇਮਾਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ, ਅਫ਼ਜ਼ਲ (ਚੰਗਾ, ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ) ਇਮਾਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰੱਬ ਖ਼ਾਤਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੋ ਅਤੇ ਰੱਬ ਖ਼ਾਤਰ ਹੀ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਸਿਮਰਣ ਵਿੱਚ ਲਾਈ ਰੱਖੋ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ । ਹਜ਼ੂਰ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਹੋਰ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਹੋ ਕੁਝ ਪਸੰਦ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਲਈ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਜਾਬਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਤੋਂ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਨਾਲ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਫਿਰ ਆਣਕੇ ਆਪਣੇ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਮਾਮਤ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਇਕ ਰਾਤ ਉਹਨਾ ਨੇ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ਼ਾ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹੀ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਆਣਕੇ ਉਹਨਾ ਦੀ ਇਮਾਮਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੂਰਤ ਬਕਰਹ ਪੜ੍ਹਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ । ਇਸ’ਤੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅੱਡ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ । ਇਸ’ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇ ਫ਼ਲਾਣੇ ਕੀ ਤੂੰ ਮੁਨਾਫ਼ਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈਂ ਇਸ’ਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਾਈ । ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਹੇ ਮਆਜ਼ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋ ? ਆਪ ਨੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ‘ਵਸ਼ੱਮਸਿ ਵਜ਼ੁਹਾਹਾ, ਵਜ਼ੁਹਾ, ਵਲੈਲਿ ਇਜ਼ਾ ਯਗ਼ਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੱਬਿਹ ਬਿ ਇਸਮਿ ਰੱਬਿਕਲ ਆਲਾ ਜਿਹੀ ਛੋਟੀਆਂ ਸੂਰਤਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਹਿਦਾਇਕ ਕੀਤੀ ।

ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ : ਉਸੂਲੀ ਹਿਦਾਇਤ (ਨਿਰਦੇਸ਼) ਇਹ ਹੈ ਲੰਮੀਆਂ ਸੂਰਤਾਂ ਜਮਾਤ ਨਾਲ ਨਮਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁੱਢੇ, ਰੋਗੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਸਵਾਰੀ’ਤੇ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਆਪ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਹੇ ਮਆਜ਼ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ ਹੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਇਹ

ਖੁਸ਼ਨਸੀਬੀ ਹੈ ਫਿਰ ਆਪ ਬੋਝੀ ਦੇਰ ਚੱਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਹੇ ਮਆਜ਼, ਮੈਂ ਫਿਰ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ ਹੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਮੇਰੀ ਇਹ ਖੁਸ਼ਨਸੀਬੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਆਪ ਬੋਝੀ ਦੇਰ ਚੱਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਹੇ ਮਆਜ਼, ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹ । ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਰੱਬ ਦਾ ਬੰਦਿਆਂ ਉੱਪਰ ਕੀ ਹੱਕ ਹੈ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਅਲੱਹ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਰਸੂਲ ਬਿਹਤਰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਫ਼ਰਮਾਇਆ, ਰੱਬ ਦਾ ਬੰਦਿਆਂ ਉੱਪਰ ਇਹ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਇਬਾਦਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਸ਼ਰੀਕ ਨ ਬਨਾਉਣ । ਫਿਰ ਕੁਝ ਦੇਰ ਚੱਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਹੇ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹ, ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ਨਸੀਬੀ ਹੈ, ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਰੱਬ 'ਤੇ ਕੀ ਹੱਕ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਅਲੱਹ ਤੇ ਉਸਦਾ ਰਸੂਲ ਬਿਹਤਰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ । ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਅਲੱਹ 'ਤੇ ਇਹ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਬ ਨ ਦੇਵੇ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ, ਹੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਮੈਂਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਅਮਲ ਦਸੱਣ ਜੋ ਮੈਂਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਮੈਂਨੂੰ ਅੱਗ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖੇ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਇਕ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਪੁੱਛੀ ਹੈ, ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਲਈ ਸੋਖੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰੱਬ ਸੋਖੀ ਕਰ ਦੇਵੇ ਫਿਰ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਰੱਬ ਦੀ ਇਬਾਦਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਰੀਕ ਨ ਬਣਾਓ, ਨਾਮਜ਼ ਕਇਮ ਕਰੋ, ਜ਼ਕਾਤ ਦਿਓ, ਰਮਜ਼ਾਨ ਦੇ ਰੋਜ਼ੇ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਬੈਅਤੁਲੱਹ ਦਾ ਹੱਜ ਕਰੋ । ਫਿਰ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕੀ ਮੈਂ ਸ਼ੈਰ (ਭਲਾਈ) ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਨ ਦਸੱ । ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਰੋਜ਼ਾ ਢਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਸਦਕਾ (ਦਾਨ) ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਇਉਂ ਬੁਝਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪਾਣੀ ਅੱਗ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਰਾਤ ਵਿਚਕਾਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਰਥਾਤ ਤਹੱਜੁਦ ਪੜ੍ਹਨਾ । ਫਿਰ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦਾ ਸਤੰਭ ਤੇ ਇਸਦੀ ਉਚਾਈ ਦੇ ਉੱਪਰੀ ਭਾਗ ਬਾਰੇ ਨ ਦਸੱ । ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਉਹ ਜਿਹਾਦ ਹੈ । ਫਿਰ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨ ਦਸੱ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਸਾਰਾ ਧੁਰਾ ਹੈ ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਬਾਨ (ਜੀਭ) ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕ ਰੱਖੋ । ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੇ, ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਕੀ ਸਾਡਾ ਹਿਸਾਬ ਲਿਆ ਜਾਏਗਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ, ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਤੇਰਾ ਭਲਾ ਹੋਵੇ ਹੇ ਮਆਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਡਿਗਾਉਣੀ ਪਰ ਉਹਨਾ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨਾਂ (ਬੋਲਾਂ) ਦੀਆਂ ਕੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ । ਹਜ਼ਰਤ ਕਾਅਬ ਬਿਨ ਮਾਲਕ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਬਕਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਮਦੀਨੇ ਵਿੱਚ ਫ਼ਤਵਾ ਦਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਬਕਰ ਦੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਓਥੇ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਲਿਆ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਸ਼ਾਮ ਵੱਲ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਤਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਮਦੀਨਾ ਅਤੇ ਮਦੀਨੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਫਿਕਾਹ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਫ਼ਤਵਾ ਦਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਮੁਥਾਜ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਜੱਦ ਰਾਤ ਨੂੰ ਨਮਾਜ਼ ਤਹੱਜੁਦ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਹ ਦੁਆ ਮੰਗਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਹੇ ਅਲੱਹ ਅਖੱ ਸੁੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤਾਰੇ ਜਗਮਗਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਤੂੰ ਜੀਉਂਦਾ ਤੇ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤ ਹੈ । ਹੇ ਅਲੱਹ ਸਵਰਗ ਲਈ ਮੇਰੀ ਮੰਗ ਸੁਸਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗ ਤੋਂ ਭਜੱਣਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤੇ ਮਾੜਾ ਹੈ, ਹੇ ਅਲੱਹ ! ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਸੁਮਾਰਗ ਰੱਖ ਦੇ ਜਿਸਨੂੰ ਕਯਾਮਤ ਦੇ ਦਿਨ ਮੈਂਨੂੰ ਪਰਤਾ ਦੇਵੀਂ, ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ । ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿੰਨਾ ਖੋਫ਼ ਦੇ ਡਰ ਦਾ ਮੁਕਾਮ ਹੈ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਬਿਨ ਮਾਲਕ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਇਆ : ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਸਚਾਈ ਨਾਲ ਇਹ ਗਵਾਹੀ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਰੱਬ ਤੋਂ ਬਿਨਾ

ਕੋਈ ਵੀ ਪੂਜਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਹੱਦ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਉਸਦੇ ਰਸੂਲ ਹਨ ਤਾਂ ਅਲੱਹ ਜ਼ਰੂਰ ਉਸਨੂੰ ਅੱਗ 'ਤੇ ਹਰਾਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ । ਉਹਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹੁ ਕੀ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖ਼ਬਰ ਨ ਦਿਆਂ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ? ਆਪ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਫਿਰ ਤਾਂ ਉਹ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਐਨ੍ਹੀ ਗੱਲ ਆਖ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਨੇਕੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਸੱਣਾ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਵੀ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੌਤ ਸਮੇਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਤੇ ਮਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਕ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ ਦੇ ਨ ਦਸੱਣ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਉਚਿਤ ਨ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਲੱਹੁ ਕਹੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਆਈ ਤੁਸੀਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਆਜ਼ ਬਿਨ ਜਬਲ ਤੋਂ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਰਸੂਲੁਲੱਹੁ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਤਬੂਕ ਦੇ ਸੋਮੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਸੋਮੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਉਕਾ ਹੀ ਨ ਛੂਹਣਾ । ਸੋਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਬਰੀਕ ਧਾਰ ਰਾਹੀਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਉਸ ਸੋਮੇ ਤੋਂ ਇਕ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਫਿਰ ਰਸੂਲੁਲੱਹੁ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਧੋਤੇ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਧੋਤਾ ਫਿਰ ਇਸ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸੋਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਸੋਮਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਹਿਣ ਲਗੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਜ਼ਕੇ ਪੀਤਾ ਫਿਰ ਹਜ਼ੂਰ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ, ਹੇ ਮਆਜ਼ ਜੇਕਰ ਤੇਰੀ ਉਮਰ ਲੰਮੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਦੇਖ ਲਏਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਥਾਂ ਬਾਗਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਗਈ ਹੈ । ਇਬਨੇ ਵਸਾਅ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਸੋਮੇ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਸਾਰੀ ਥਾਂ ਦੇਖੀ ਹੈ ਰੁਖਾਂ ਦੀ ਹਰਿਆਵਲੀ ਅਤੇ ਨਿਖਾਰ ਐਨ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਭਵਤਾ ਇਹ ਕਯਾਮਤ ਤੱਕ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਆਪ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਸੀ । ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਬਾਕੀ ਫਿਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਜੁਮਏ ਦੇ ਖ਼ੁਤਬੇ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਮੁਕਰੱਮ ਫ਼ਰਜ਼ਾਨ ਖ਼ਾਨ ਸਾਹਬ ਮੁਬਲੱਗ ਸਿਲਸਿਲਾ ਉੜੀਸਾ, ਮੁਕਰੱਮ ਅਬਦੁਲੱਹੁ ਮੋਸੀਕੋ ਸਾਹਬ ਲੋਕਲ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਮੁਕਰੱਮ ਅਬਦੁਲ ਵਾਹਿਦ ਸਾਹਬ ਮੁਅੱਲਿਮ ਸਿਲਸਿਲਾ ਕਾਦੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰੇ ਖ਼ੈਰ ਕੀਤਾ । ਜੁਮਏ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਦੇ ਬਾਦ ਇਹਨਾ ਮਰਹੂਮਾਂ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਜਨਾਜ਼ਾਹ ਗ਼ਾਇਬ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ।

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ مُحَمَّدٌ وَّنَسْتَعِينُهُ وَّنَسْتَغْفِرُ لَهُ وَّنُؤْمِنُ بِهِ وَّنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَّنَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُورِ اَنْفُسِنَا وَّمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَّهْدِيْهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَّمَنْ يُّضِلِّهِ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَّنَشْهَدُ اَنَّ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَّنَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَّرَسُولُهُ، عِبَادَ اللّٰهِ رَحِمَهُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَّالْاِحْسَانِ وَاِتْيَاءِ ذِي الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ وَّالْمُنْكَرِ وَّالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ اذْكُرُوا اللّٰهَ يَذْكُرْكُمْ وَاذْعُوْا يُسْتَجِبْ لَكُمْ وَاذْكُرُوا اللّٰهَ

اَكْبَرُ

Khulasa Khutba Jumma 23.10.2020

Delivered By : Hadhrat Khalifatul Masih Vth (atba)

Summarized by : Majlis Ansarullah Bharat

Tarnslated by : Shamshad Ahmad Eden, from Punjabi Desk

From : Nazarat Nashr-o-Isha'at Qadian-143516, Distt. Gurdaspur, Punjab (INDIA)

Toll Free Shoba Noorul Islam-1800-3010-2131